

**Powiatowy program rozwoju
pieczy zastępczej
na lata 2012-2014**

Jelenia Góra, styczeń 2012

Spis treści:

strona

WPROWADZENIE	3
1.Organizacja pieczy zastępczej.....	4
1.1. Zadania powiatu.....	4
1.2.Formy pieczy zastępczej. Rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	6
2.Pieczka zastępcza w powiecie jeleniogórskim w latach 2008 - 2011.....	7
2.1. Rodziny zastępcze funkcjonujące w powiecie na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).....	8
2.2. Rodziny zastępcze -na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn.zm.).....	11
2.3. Model realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej – rola koordynatora...	13
2.4. Instytucjonalna pieczka zastępcza.....	14
2.5. Interwencja kryzysowa w powiecie jeleniogórskim, jako źródło informacji o rodzinach.....	18
3. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2012-2014.....	19
3.1.Założenia programowe.....	19
3.2. Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	20
3.3. Ewaluacja i ocena realizacji Programu.....	14
ZAKOŃCZENIE	22

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego oraz najlepszym dla dzieci, nigdy niedającym się zastąpić w pełni, środowiskiem wychowania i opieki nad nimi. Jednak niekiedy dochodzi do niewłaściwego wypełniania funkcji przez naturalną rodzinę i wówczas zachodzi potrzeba ograniczenia jej autonomii i podjęcie interwencji na rzecz najlepiej pojętego interesu dziecka.

Sytuacje kryzysowe w rodzinach mogą wywoływać różne czynniki, np. sieroctwo, ubóstwo, złe warunki mieszkaniowe, brak pracy, alkoholizm i inne uzależnienia, przemoc, ciężkie choroby somatyczne i psychiczne, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, emigracja za pracą, niedostosowanie społeczne czy skutki przedwczesnego macierzyństwa. Zastąpienie dziecka wychowania w rodzinie własnej poprzez stworzenie warunków zbliżonych do tych, które istnieją w normalnie funkcjonującej rodzinie i zapewnienie funkcjonowania poza rodziną biologiczną - to idea zastępczych form opieki. Pierwszeństwo wśród nich ma opieka rodzinna, a wśród niej - obok rodzin adopcyjnych, rodzinnych domów dziecka - rodzina zastępcza. Osoby przyjmujące dziecko w charakterze rodziny zastępczej nie zastępują w sensie prawnym jego rodziców naturalnych. Nie powstaje więc prawne pokrewieństwo pomiędzy dzieckiem a przybranymi rodzicami. Na rodzicach naturalnych spoczywa dalej obowiązek alimentacyjny. Niejednokrotnie rodzice zachowują wobec dziecka niektóre obowiązki i uprawnienia wynikające z władzy rodzicielskiej. Z reguły też rodzice zachowują prawo do utrzymywania osobistych kontaktów z dzieckiem. Mówiąc bardziej obrazowo, dziecko nadal należy do swojej rodziny naturalnej, jest jej członkiem. Jeśli rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, i to nawet z powodu trwałej przeszkody w jej wykonywaniu, to nadal istnieje pewna szansa na jej przywrócenie. Umieszczenie w rodzinie zastępczej nie stanowi przeszkody prawnej do przywrócenia władzy rodzicielskiej, i to niezależnie od tego, jakie były przyczyny ingerencji sądu.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców, dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej, którą organizuje powiat. System pieczy zastępczej to: zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

By system ten działał w sposób planowy i efektywny, przepisy ustawy nałożyły na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Okres obowiązywania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dotyczy lat 2012-2014. Założone w Programie cele służą rozwojowi pieczy zastępczej zapewniającej każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Zakłada się, że realizacja przyjętych w Programie celów, umożliwi w kilkuletniej perspektywie ograniczenie roli placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie liczby umieszczanych w nich dzieci, na rzecz rodzinnej opieki zastępczej. Z drugiej strony, systematyczne ograniczanie liczby i wieku dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych to również działania zmierzające do zapewnienia dzieciom w nich przebywającym właściwego środowiska wychowawczego.

Do diagnozy problemu posłużono się danymi własnymi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze (sprawozdawczość).

W ramach konsultacji, w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizowano spotkanie, na które zaproszono przedstawicieli władz gminnych, ośrodków pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, Domu Dziecka w Szklarskiej

Porębie oraz rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Konsultacje były okazją do przedstawienia swoich poglądów, stanowisk, wymiany opinii. Każda gmina mogła poznać skalę problemu i przygotować się do planowania własnych wydatków na współfinansowanie rodzin zastępczych w kolejnych latach. Powiat natomiast ma gwarancję, że gminy, które brały udział w konsultacjach znają program i nie będą zaskoczone koniecznością współfinansowania.

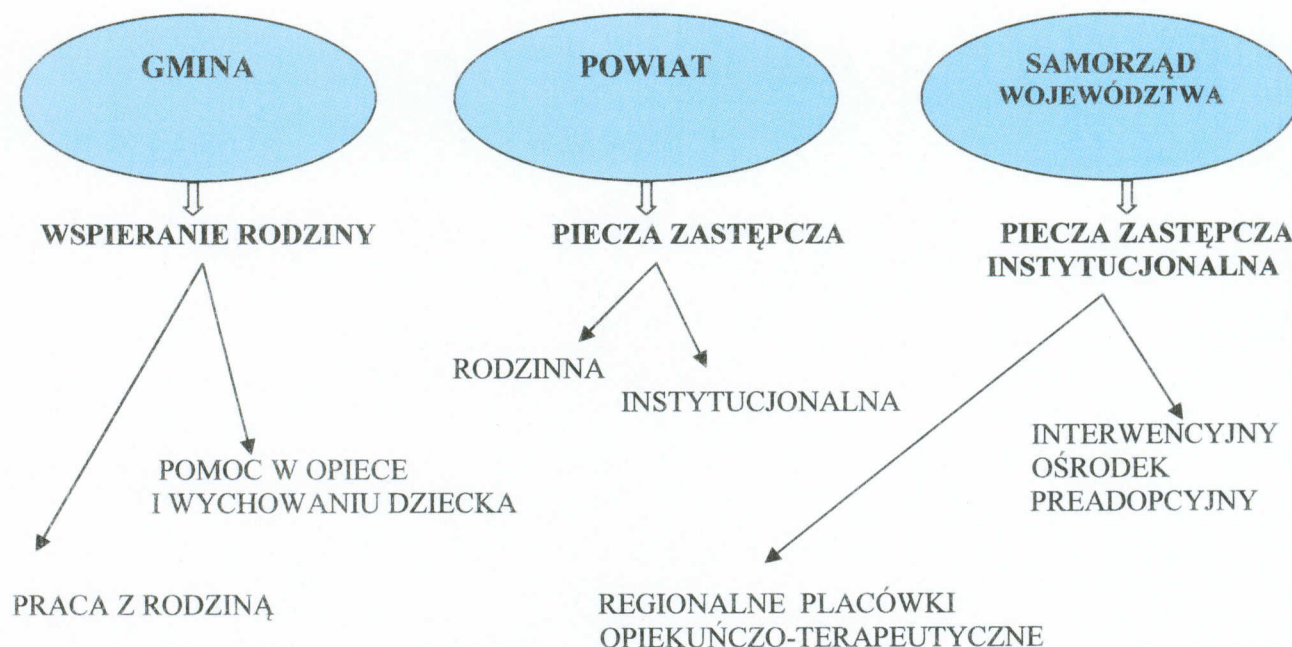
1. Organizacja pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej uwzględnia trzy poziomy oddziaływania: Gmina, Powiat, Samorząd Województwa. Organizację pieczy zastępczej, uwzględniającą podział kompetencji dla poszczególnych poziomów oddziaływania, przedstawiono na wykresie:

Organizacja Pieczy Zastępczej

w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

PODZIAŁ KOMPETENCJI :

Zgodnie z ustawą gmina zobowiązana jest do działań z zakresu profilaktyki rodzinnej. Jest ona realizowana przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Tworzy się stanowisko asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Jest on kierowany wyłącznie do rodzin, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Jego czas pracy jest elastyczny, nienormowany i dostosowany przede wszystkim do rytmu życia rodziny. Asystent ponosi indywidualną odpowiedzialność za wyniki pracy z konkretną rodziną. Ponadto, dzieciom zapewnia się pobyt w placówkach wsparcia dziennego (np. świetlicach, klubach środowiskowych, ogniskach wychowawczych), które organizują dzieciom czas wolny i pomagają w nauce, przy stałej współpracy

z rodzicami. Praca z rodziną jest prowadzona m.in. w formie poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców.

1.1. Zadania powiatu.

Za organizację pieczy zastępczej odpowiada powiat. Do zadań powiatu (własnych i zleconych) należą w szczególności:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- b) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- c) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- d) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- e) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia rodzinnego o zasięgu ponadgminnym,
- f) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- g) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania: grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa,
- h) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- i) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- j) prowadzenie rejestru danych rodzin zastępczych,
- k) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- l) finansowanie:
 - o świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - o pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - o szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- l) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- m) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstawaniu zaległości dotyczącej

- odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
- n) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - o) finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastężone na rzecz innych podmiotów.

1.2. Formy pieczy zastępczej. Rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) realizację planu pracy z rodziną, a gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka,
- 2) przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczka zastępcza sprawowana jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są :

1) Rodzina zastępcza

- spokrewniona (tylko dziadkowie lub rodzeństwo)
- niezawodowa (krewni i powinowaci, niespokrewnieni)
- zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczna

2) Rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznaczanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej przewidzianej przez ustawę to:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze typu - socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, rodzinnego (powiat)
- regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne (samorząd województwa)
- interwencyjny ośrodek preadopcyjny (samorząd województwa).

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej służyć ma ograniczeniu roli placówek opiekuńczo-wychowawczych. Instytucje te będą małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (od 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki i mających trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. W tych placówkach przebywać będą także dzieci wymagające specjalnej opieki medycznej (np. wspomagane aparaturą medyczną), dla których ze względu na stan zdrowia nie byłoby możliwe znalezienie zawodowej rodziny zastępczej.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. W przypadku gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej.

Zadaniami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są w szczególności:

- a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- d) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- e) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
- f) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- g) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
- h) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- i) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- j) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- k) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- l) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
- m) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- n) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- o) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,
- p) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w

- celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- q) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

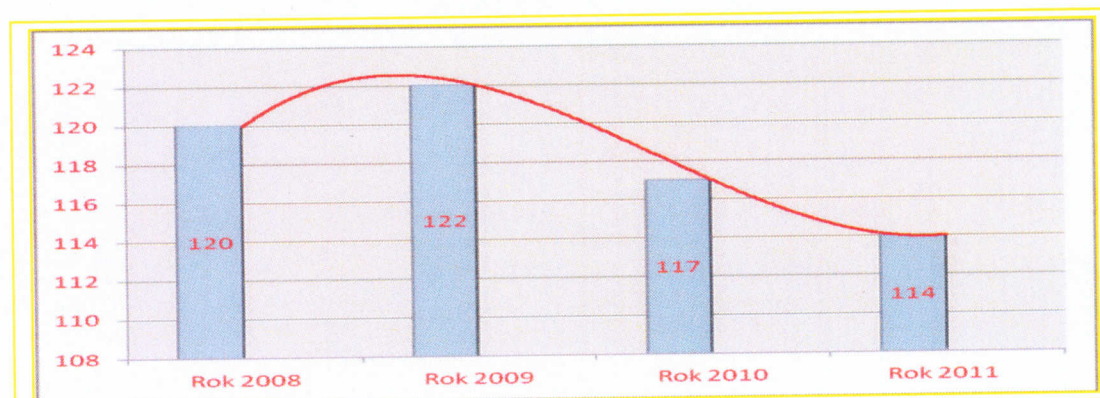
2. Piecza zastępcza w powiecie jeleniogórskim w latach 2008 -2011.

Powiat jeleniogórski swoim zasięgiem działania obejmuje: miasta - Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarską Porębę oraz gminy - Mysłakowice, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Podgórzyn i Starą Kamienicę. Do 01 stycznia 2012 roku organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci było zadaniem własnym powiatu z zakresu pomocy społecznej. Dla zobrazowania tematyki pieczy zastępczej oraz problematyki z nią związanej dokonano analizy danych z kilku ostatnich lat. Dane te dotyczą zarówno powiatu jak i gmin, które będą ponosić częściowe koszty funkcjonowania systemu pieczy zastępczej. Posłużono się również danymi Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze dotyczącymi liczby interwencji w sytuacjach kryzysowych, w tym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

2.1. Rodziny zastępcze funkcjonujące w powiecie na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)

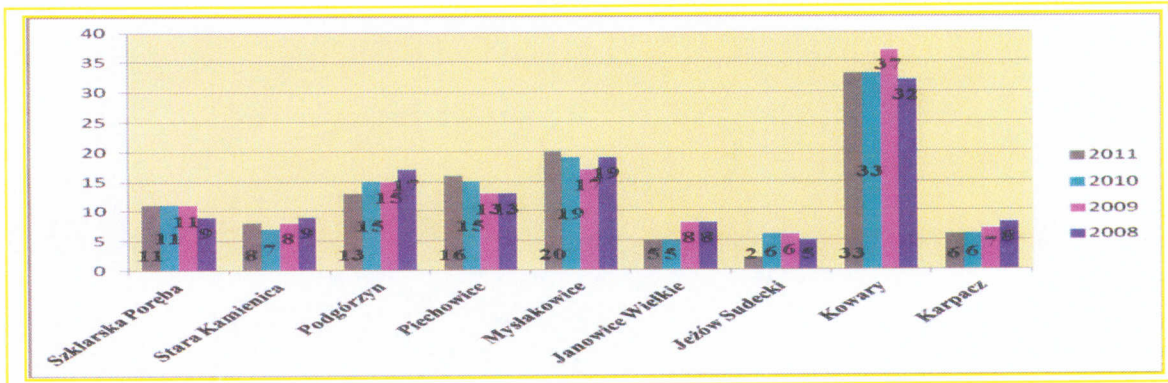
Poniżej przedstawiono dane dotyczące rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim w latach 2008-2011 oraz z ich podziałem na poszczególne gminy powiatu.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie w latach: 2008-2011

Zródło: dane własne PCPR

Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu w latach 2008- 2011

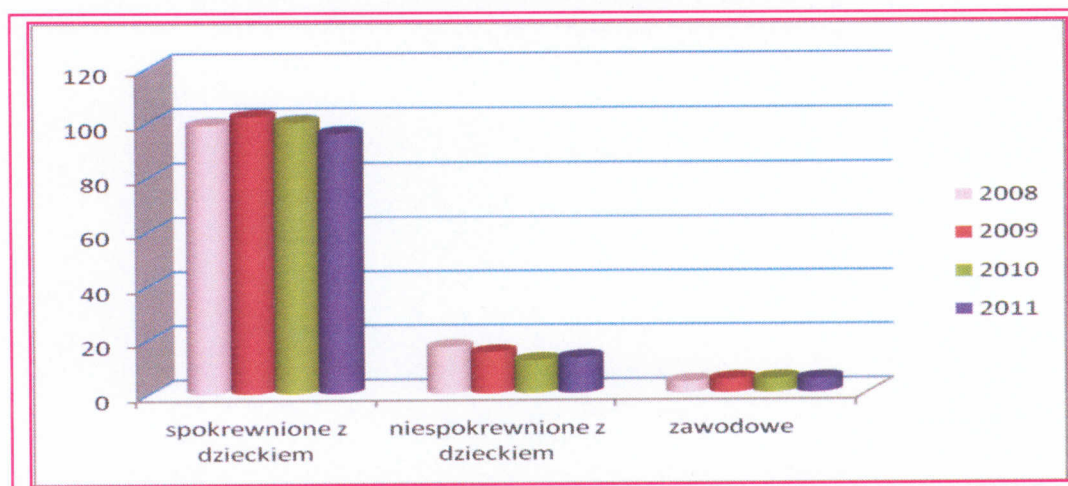
Źródło: dane własne PCPR

Powyższe dane liczbowe wskazują na tendencję spadkową, chociaż poziom ten jest niewielki i nierównomierny, np. największą liczbę rodzin odnotowano w roku 2009, a najniższą – w roku 2011. Analiza danych z poziomu gmin wskazuje na niewielką tendencję wzrostową w przypadku gminy Mysłakowice, a w gminie Kowary odnotowano największą liczbę rodzin w roku 2009 (37). W gminach: Szklarska Poręba, Janowice Wielkie, Kowary i Karpacz w latach 2010-2011 poziom jest niezmienny. Do końca 2011 roku, wśród funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych wyróżniano następujące typy rodzin:

- spokrewnione z dzieckiem
- niespokrewnione z dzieckiem
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, w tym:

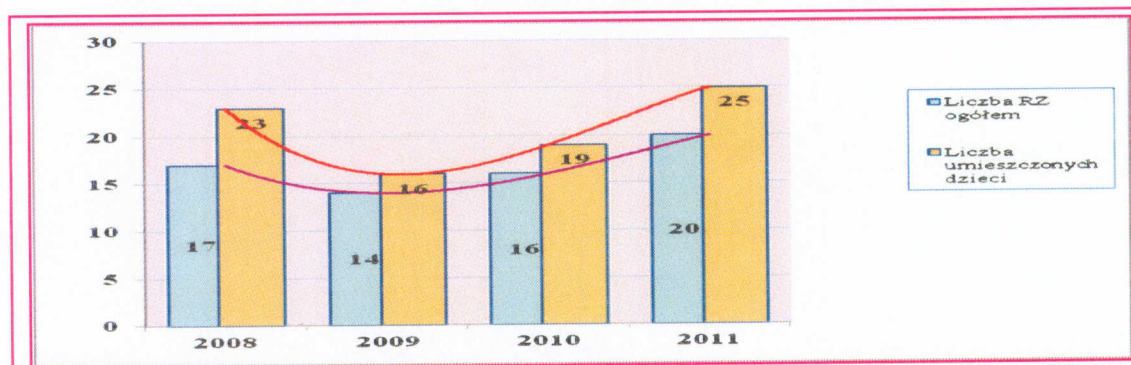
Rodziny zastępcze z podziałem na poszczególne ich typy: lata 2008-2011

Źródło: dane własne PCPR

Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, w których funkcję rodziny zastępczej pełnili zazwyczaj dziadkowie, rodzeństwo, ciocia lub wujek oraz inni krewni i powinowaci. Nieliczną grupę stanowiły rodziny: niespokrewnione z dzieckiem oraz zawodowe (w tym - wielodzietne i o charakterze pogotowia rodzinnego). Istotnymi dla niniejszej diagnozy danymi są te, które informują o poziomie „zawiązywania” i rozwiązywania rodzin zastępczych.

Liczba rodzin zastępczych (oraz dzieci) powstałych w powiecie w okresie: 01.01.2008 r. do 31.12.2011 r.

Źródło: dane własne PCPR

Z powyższego wynika, że na przestrzeni analizowanego okresu, rok 2011 był tym, w którym powstało najwięcej rodzin zastępczych (20) i umieszczono w nich największą ilość dzieci (25). W liczbie wykazanych na wykresie rodzin zastępczych znajdują się również te rodziny, które powstały na terenie innych powiatów (przebywają w nich dzieci z powiatu jeleniogórskiego) oraz dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu jeleniogórskiego. Ważnymi dla gmin danymi są te, które wskazują na liczbę dzieci umieszczanych corocznie w rodzinach zastępczych. Jest to istotny aspekt planistyczny i finansowy, ponieważ od roku 2012 na gminach spoczywa obowiązek partycypowania w kosztach funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej. Dane dotyczące liczby dzieci umieszczonych w

rodzinach zastępczych w latach 2008 – 2011, z podziałem na poszczególne gminy powiatu, zawarto w tabeli poniżej.

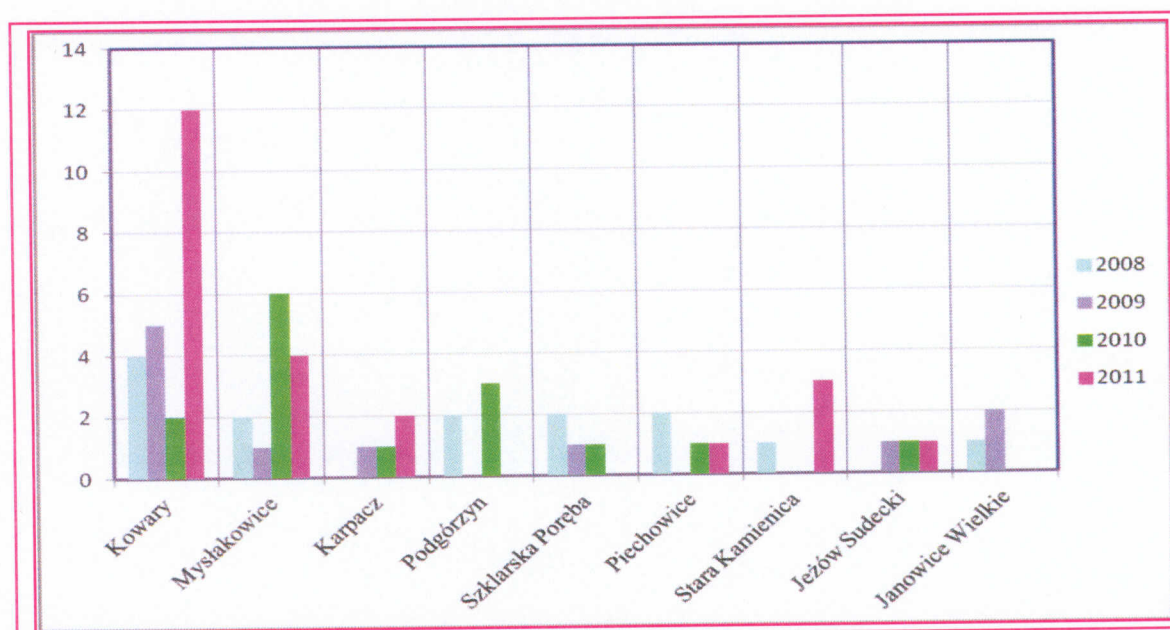
Liczba dzieci, pochodzących z poszczególnych gmin powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych w okresie od 01.01.2008 r. do 31.12.2011 r.

GMINA	2008	2009	2010	2011
Kowary	4	5	2	12
Mysłakowice	2	1	6	4
Karpacz	0	1	1	2
Podgórzyn	2	0	3	0
Szklarska Poręba	2	1	1	0
Piechowice	2	0	1	1
Stara Kamienica	1	0	0	3
Jeżów Sudecki	0	1	1	1
Janowice Wielkie	1	2	0	0
OGÓLEM:	14	11	15	23

Źródło: dane własne PCPR

Powyższe przedstawiono w formie graficznej:

Dzieci umieszczane w rodzinach zastępczych powstałych w latach 2008-2011, z podziałem na poszczególne gminy powiatu

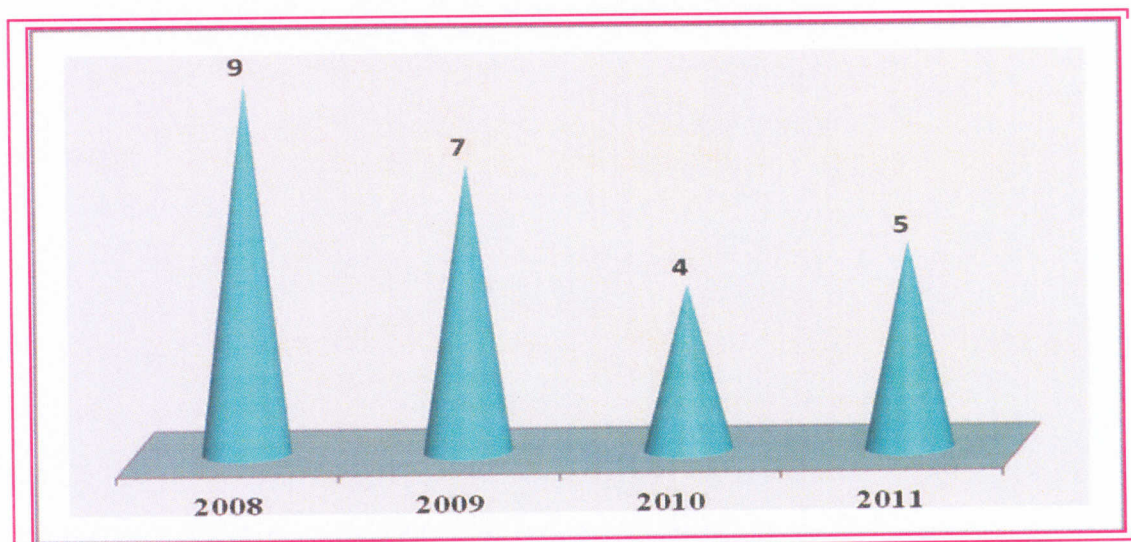
Źródło: dane własne PCPR

Analiza danych nie wskazuje istotnych tendencji w odniesieniu do wszystkich gmin powiatu, ale jest informacją dla każdej gminy z osobna, np. w przypadku Kowar nastąpił wielokrotny wzrost liczby umieszczanych dzieci w stosunku do roku 2010 oraz lat poprzednich. W gminach: Jeżów Sudecki,

Piechowice czy Szklarska Poręba nie obserwuje się wzrostu, a w trzech gminach w ogóle nie umieszczono dzieci w roku 2011.

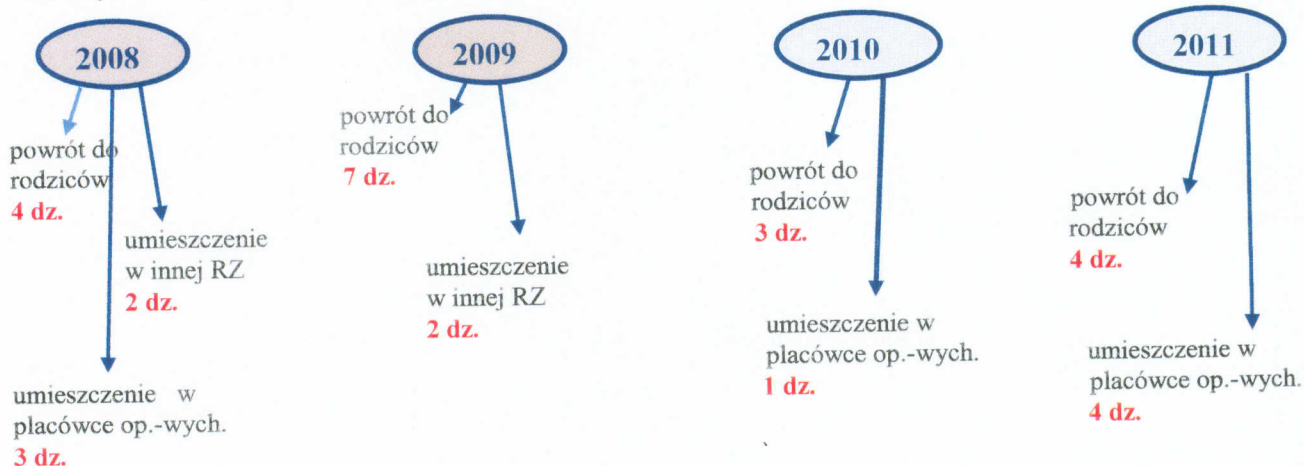
Liczba rozwiązanych w analizowanym okresie rodzin zastępczych jest niewielka. Niepokojący jest jednak fakt, że liczba rozwiązań w związku z powrotem dziecka do rodziców jest ciągle zbyt niska. Niniejsze zilustrowano poniżej.

Liczba rozwiązanych rodzin zastępczych w okresie: 01.01.2008 r. do 31.12.2011 r.

Źródło: dane własne PCPR

Powody rozwiązania rodzin zastępczych:

Jak wspomniano wcześniej, powodów umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych jest wiele. Mają one znaczący wpływ na funkcjonowanie dzieci w „nowej” rodzinie. Przebyte urazy, zaniedbanie, brak odpowiedniej opieki i inne negatywne doświadczenia wywołują szereg trudności, zwłaszcza w sferze wychowawczej. Toteż zdarza się, że rodzina zastępcza nie jest w stanie podołać problemom i jedynym rozwiązaniem staje się rozwiązanie rodziny. Chociaż są to, jak wskazano wyżej, sytuacje jednostkowe, to jednak należy pamiętać, że najważniejszym celem jest powrót dziecka z rodziny zastępczej do własnej.

2.2. Rodziny zastępcze - na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

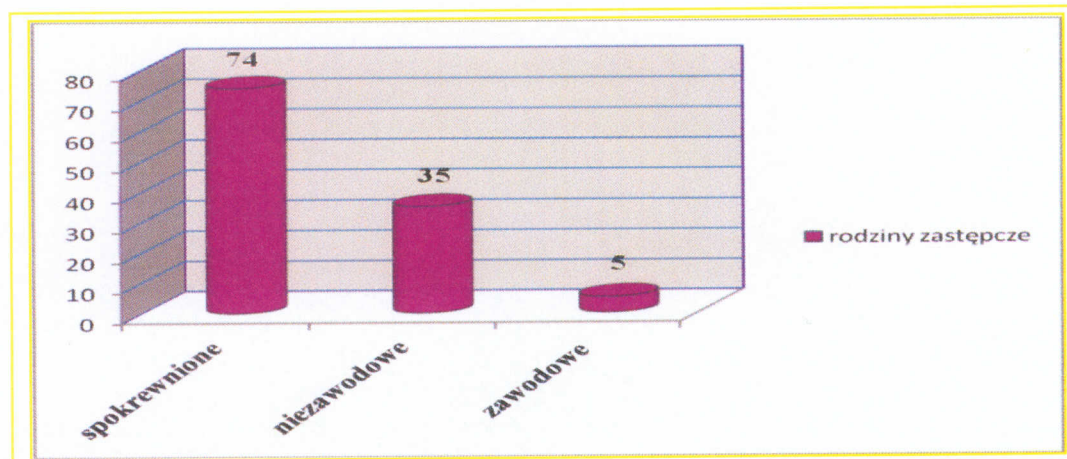
Od 01 stycznia 2012 roku weszły w życie nowe kierunki rozwiązań dotyczące pieczy zastępczej, tj. przejście zadań pieczy zastępczej z ustawy o pomocy społecznej do systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawiera nową definicję rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem. Nowa definicja uwzględnia tylko bliski stopień pokrewieństwa dziecka z rodzicami zastępczymi, tj. dziadkowie i rodzeństwo dziecka. Poprzednia definicja obejmowała również innych krewnych i powinowatych.

Zgodnie z nową ustawą formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza- spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
- rodzinny dom dziecka

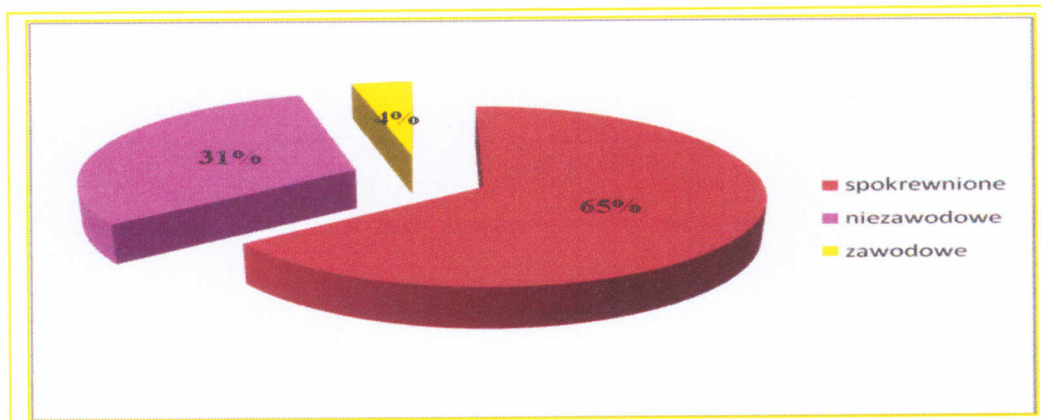
Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Strukturę rodzin zastępczych wg nowej definicji zilustrowano na wykresach poniżej (stan na 01 stycznia 2012 r.).

Typy rodzin zastępczych – wg stanu na dzień 01 stycznia 2012 roku

Źródło: dane własne PCPR

Procentowy udział poszczególnych typów rodzin w ogólnej liczbie rodzin zastępczych - stan na 01.01.2012r.

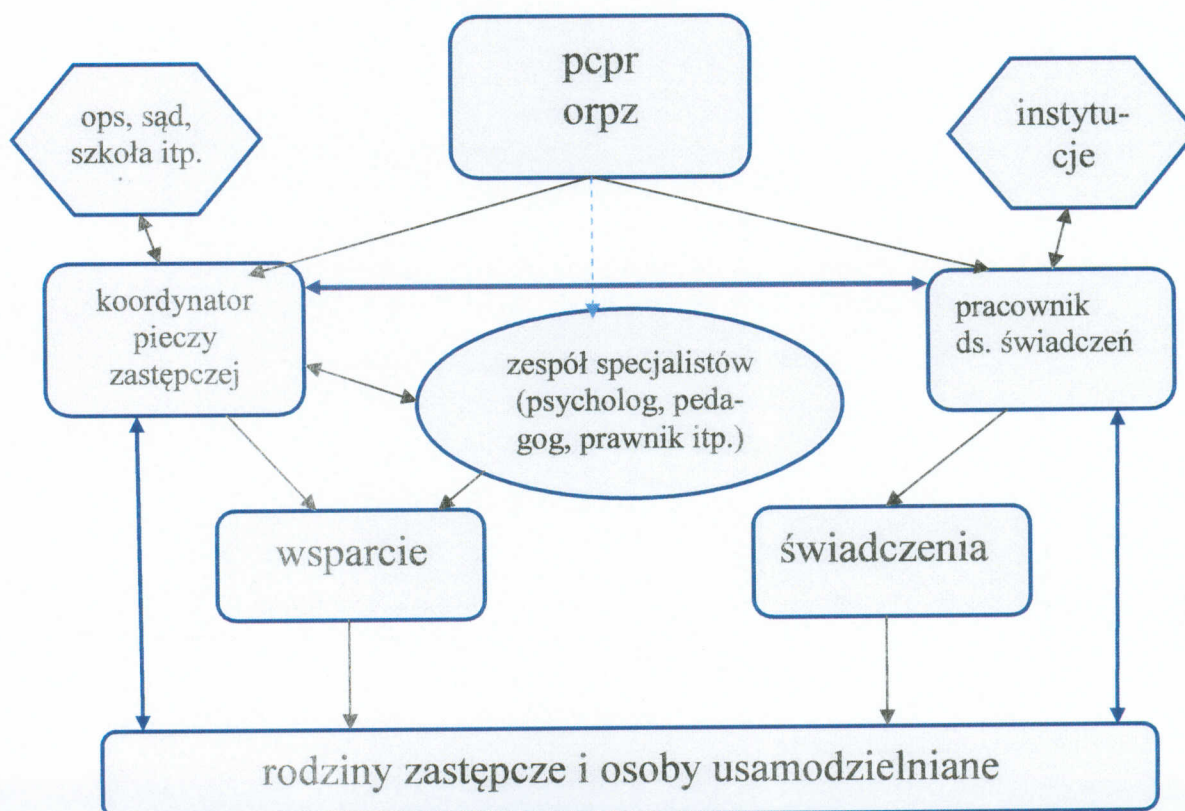
Źródło: dane własne PCPR

Najliczniejszą grupę stanowią nadal rodziny zastępcze spokrewnione. Jednak część z nich (uprzednio: dalsi krewni i powinowaci) znalazła się w grupie rodzin niezawodowych. Konsekwencją tego jest wyższy koszt świadczeń, ponieważ dotychczasowa pomoc w wysokości nie mniejszej niż 658, 80 zł mies. wzrosła do kwoty nie mniejszej niż 1000, 00 zł mies.

2.3. Model realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej – rola koordynatora.

W nowym modelu realizacji zadania nastąpiło wyraźne oddzielenie procedury administracyjnej przyznawania świadczeń od pracy socjalnej:

Model realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej

Wprowadzono instytucję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (orpz) a w niej funkcję koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W powiecie jeleniogórskim organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze wyznaczone do pełnienia tej roli przez Starostę Jeleniogórskiego. Zgodnie z art. 76 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej. Toteż jednym z celów niniejszego Programu jest utworzenie zespołu ds. pieczy zastępczej. Organizator zatrudnia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do jego zadań należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat i nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. Ustawodawca wprowadził jednak przepisy przejściowe w zakresie dochodzenia do standardów dotyczących koordinatorów:

- w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka nieposiadające przed dniem wejścia w życie ustawy co najmniej 3-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza, obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
- w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka posiadające przed dniem wejścia w życie ustawy co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, mogą zostać objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
- w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, w stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, posiadających przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Z przedstawionej wcześniej analizy danych wynika, że przeciętnie (okres 2008-2011) w powiecie funkcjonowało 118 rodzin zastępczych. Wg stanu na dzień 01.01.2012 roku w powiecie jest 28 rodzin zastępczych ze stażem do trzech lat. Przeciętnie (okres 2008-2011) w roku powstaje 17 nowych rodzin zastępczych. W odniesieniu do okresu realizacji niniejszego Programu powyższe oznacza:

- potrzebę zatrudnienia 6 koordinatorów, którzy obejmą opieką rodziny zastępcze nieposiadające co najmniej 3-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza,

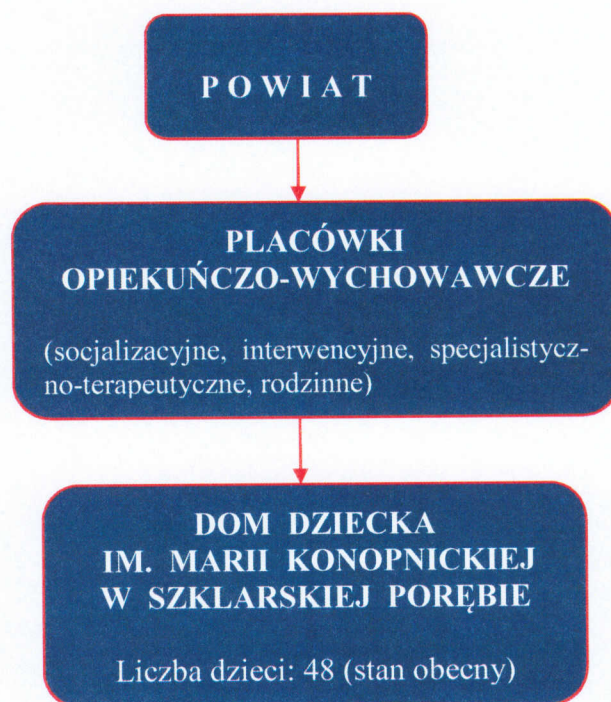
- dla pozostałych rodzin, tj. posiadających co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Po 3-letnim okresie przejściowym, biorąc pod uwagę przeciętną liczbę rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie oraz standard dotyczący liczby rodzin objętych opieką koordynatora, liczba koordynatorów winna wzrosnąć do 8.

Ale ustawodawca wyznaczył również gminom zadania zmierzające do utrzymania dzieci w ich naturalnym środowisku (a więc w rodzinie dziecka), wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka. W celu wzmocnienia rodziny, w ramach profilaktyki, wprowadził funkcję asystenta rodziny, którego zadaniem jest prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną mającą trudności w prawidłowym funkcjonowaniu (1 asystent na 20 rodzin). Dzięki tym działaniom oraz uwzględniając obowiązek partycypacji gmin w kosztach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, liczba umieszczanych w rodzinach zastępczych dzieci, a tym samym potrzeba tworzenia nowych rodzin zastępczych – powinna spadać, co wpłynie na poziom zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

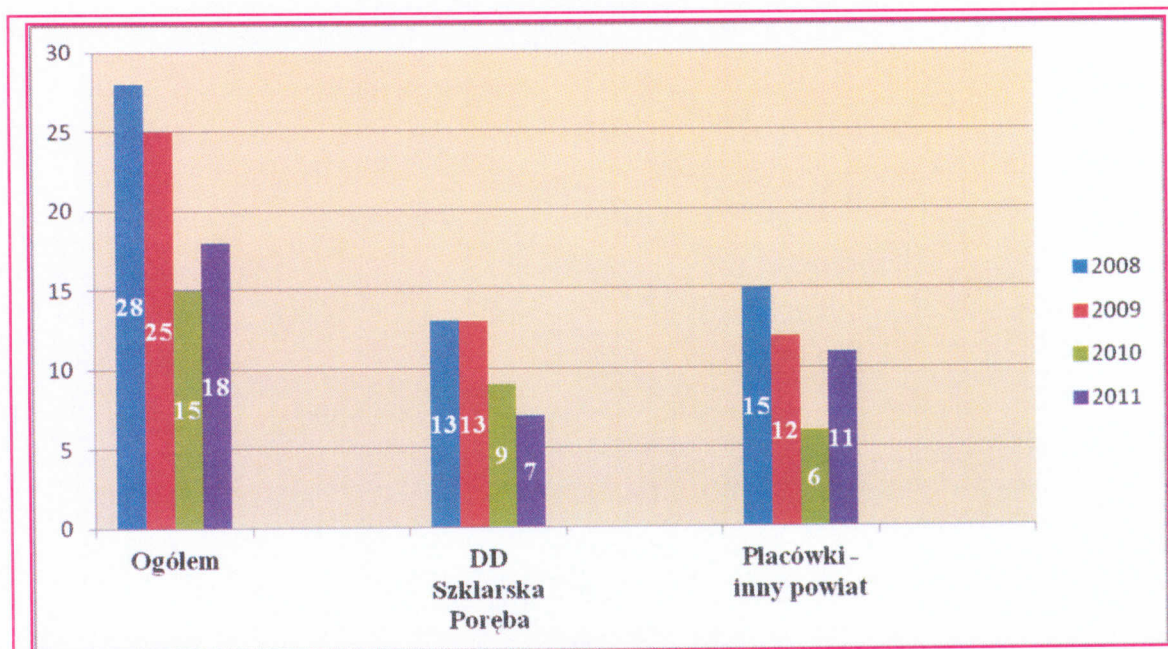
2.4. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Jest, obok rodzinnej, formą pieczy zastępczej organizowanej przez powiat.

Na terenie powiatu jeleniogórskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza, typu socjalizacyjnego. Jest nim Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie ze statutową liczbą miejsc – 48. W większości placówka ma pełne obłożenie. Stąd zdarzają się sytuacje, w których potrzeba umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej zmusza do poszukiwania miejsc w placówkach poza powiatem. Przedstawione niżej wykresy ilustrują poziom umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na przestrzeni lat 2008-2011.

Liczba dzieci z powiatu jeleniogórskiego umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2008-2011

Źródło: dane własne PCPR

W analizowanym okresie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono łącznie 86-oro dzieci z powiatu jeleniogórskiego (tj. przeciętnie 21 dzieci). Największą liczbę umieszczeń odnotowano w latach 2008-2009, a w roku 2010 – spadek. Jednak rok 2011 cechuje tendencja wzrostowa w stosunku do roku poprzedniego. W Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie umieszczono siedmiu dzieci, a z uwagi na większe zapotrzebowanie niż możliwości Domu, jedenastu dzieci umieszczono w placówkach poza powiatem jeleniogórskim, tj.:

- DD „Nadzieja” w Jeleniej Górze
- DD TIS w Jeleniej Górze (aktualnie: DD „Nadzieja”)
- DD „Dąbrówka” w Jeleniej Górze
- DD w Kaczorowie
- DD w Bolesławcu
- Placówka Wielofunkcyjna „Nadzieja” w Jeleniej Górze
- Placówka Wielofunkcyjna w Krzydlinie Małej
- Pogotowie Opiekuńcze w Legnicy

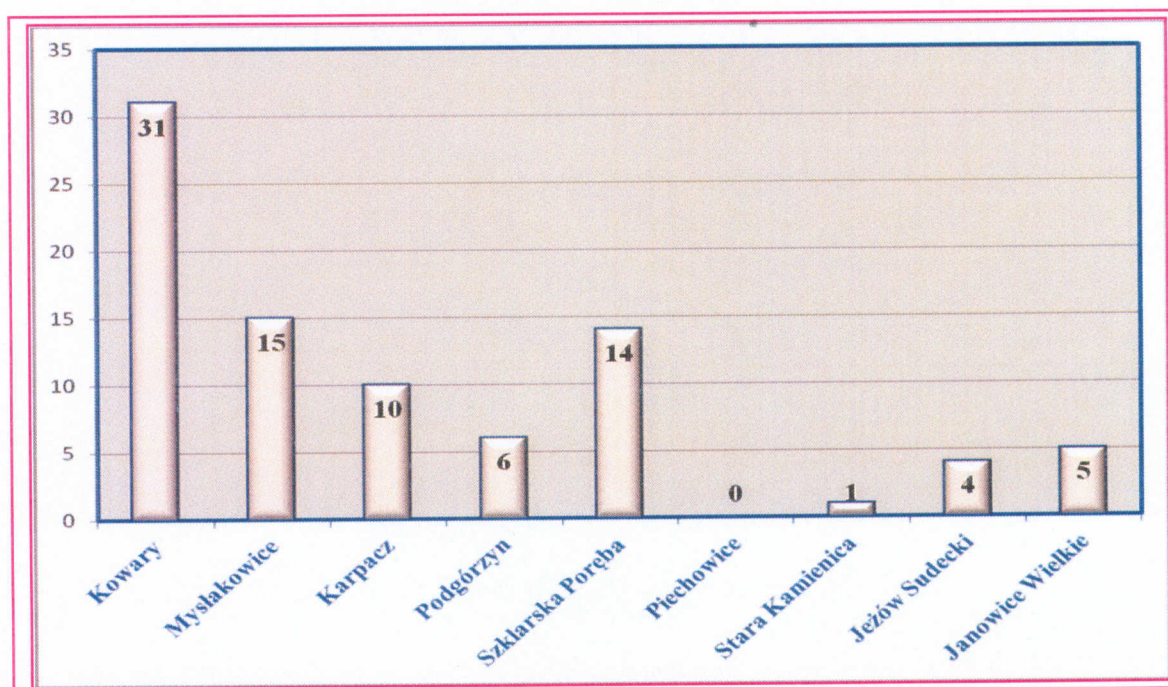
Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest wysoki. W roku 2011 kształtował się na miesięcznym poziomie od 2 637,46 zł (DD w Kaczorowie) do 3 046,11 zł (DD „Dąbrówka” w Jeleniej Górze). Koszt utrzymania wychowanka DD w Szklarskiej Porębie to kwota

2 685,55 zł miesięcznie. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dniem 1 stycznia 2012 roku nakłada na gminę obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej:

- 10 % w pierwszym roku pobytu
- 30 % w drugim roku pobytu
- 50 % w trzecim i następnych latach pobytu.

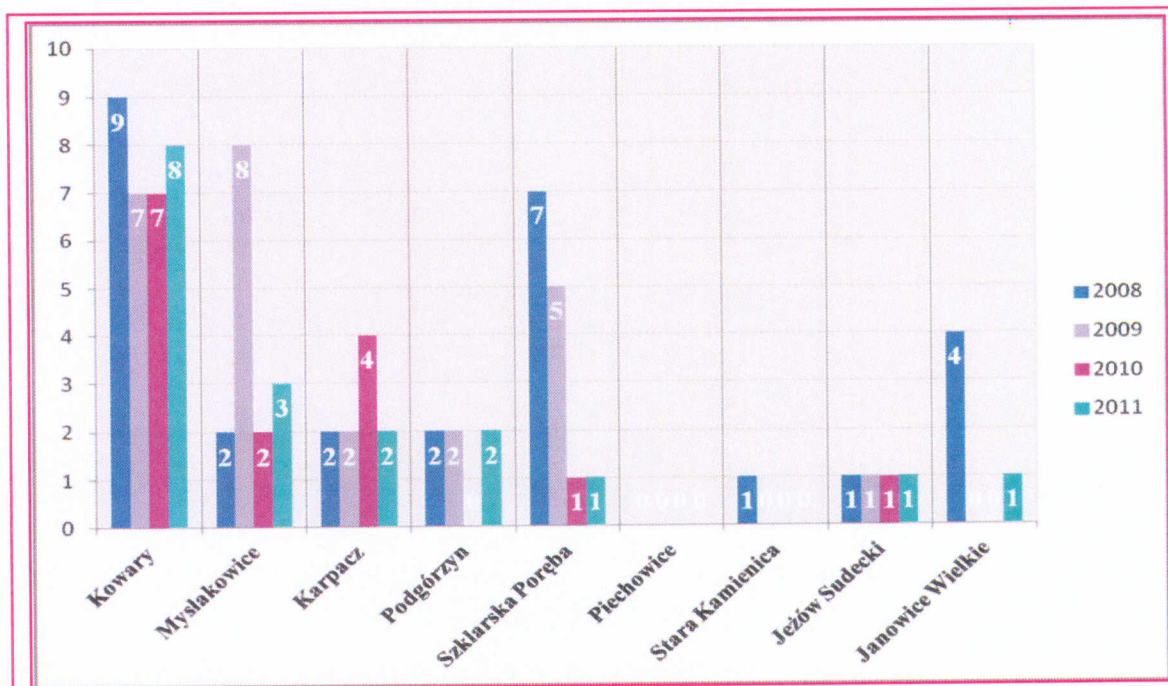
Stąd, wiedza dotycząca tendencji w zakresie umieszczeń dzieci z danej gminy staje się niezbędna. Niniejsze obrazują niżej przedstawione wykresy.

Łączna liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w okresie od 1.01.2008 do 31.12.2011 r. - wg gmin pochodzenia

Źródło: dane własne PCPR

Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2008-2011 - wg gmin pochodzenia

Źródło: dane własne PCPR

Na przestrzeni analizowanego okresu najczęściej umieszczonych w placówkach dzieci pochodziło z gmin: Kowary, Mysłakowice i Szklarska Poręba. Wzrost odnotowano w roku 2010 w przypadku gminy Karpacz, a roku 2011 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono najczęściej dzieci z Kowar.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza szereg zmian, które wpłyną na ograniczenie roli placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki. Z przepisów wskazanej wyżej ustawy wynika, że placówki opiekuńczo-wychowawcze będą małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (powyżej 10 roku życia). Umieszczenie dzieci młodszych (poniżej 10 roku życia) może nastąpić tylko w wyjątkowych przypadkach np. rodzeństwo. Założono kilkuletni okres w zakresie dochodzenia do standardów wyznaczonych w ustawie, tj.:

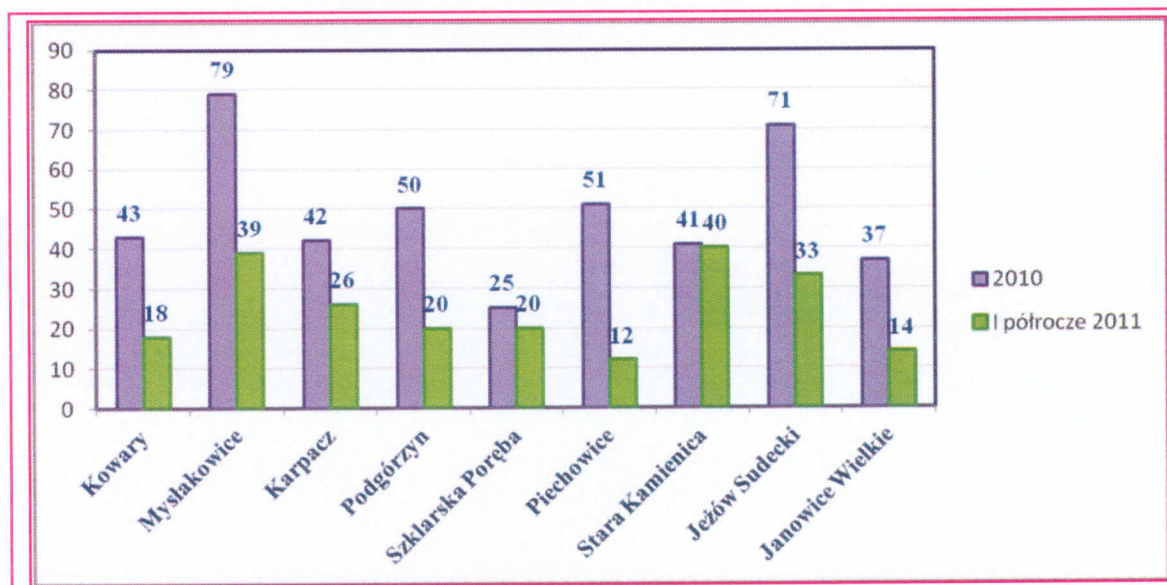
- od 01.01.2013 roku w placówce może przebywać nie więcej niż 30 dzieci
- w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy (tzn. do końca 2015 roku) mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia
- w okresie od 1 stycznia 2015 do dnia 31 grudnia 2019 w placówce mogą przebywać dzieci powyżej 7 roku życia. Po upływie tego okresu w placówkach mogą przebywać dzieci powyżej 10 roku życia.

W odniesieniu do Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie, zasadniczą konsekwencją wdrożenia ustawy jest zmniejszenie liczby miejsc w placówce z 48 do 30 w okresie realizacji niniejszego Programu, co uzasadnia potrzebę działań na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

2.5. Interwencja kryzysowa w powiecie jeleniogórskim jako źródło informacji o rodzinach.

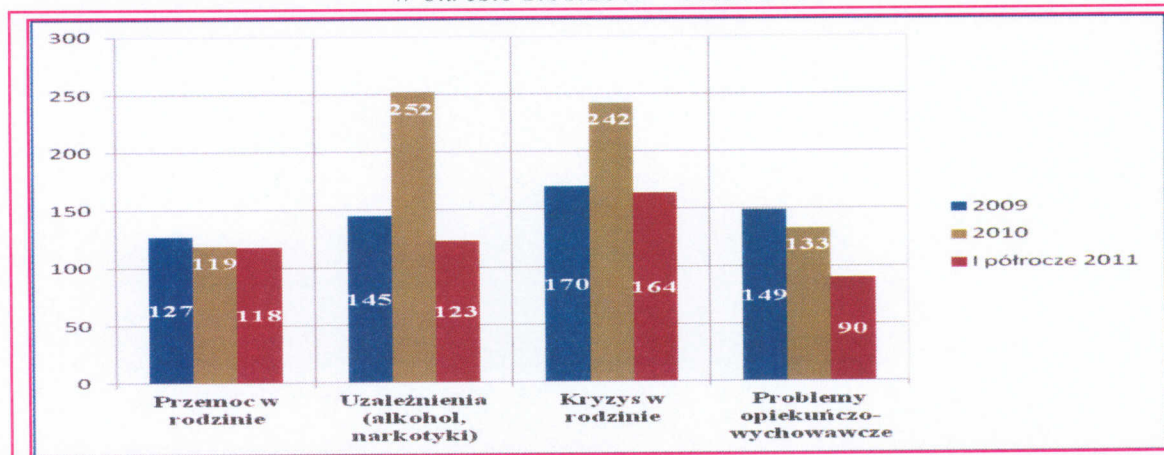
Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej jest ściśle związane z występującymi w rodzinach sytuacjami kryzysowymi wywołanymi przez różne czynniki, np. sieroctwo, ubóstwo, alkoholizm i inne uzależnienia, przemoc, ciężkie choroby somatyczne i psychiczne, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niedostosowanie społeczne czy skutki przedwczesnego macierzyństwa. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze jest miejscem, w którym świadczona jest krótkoterminowa pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Dlatego dane Ośrodka dotyczące rodzin z problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy rodzin dysfunkcyjnych są istotnym źródłem informacji o potencjalnych beneficjentach programowanych działań.

Rzeczywista liczba osób korzystających z pomocy OIK w okresie od 1.01.2010 do 30.06.2011- wg gmin

źródło: opracowano na podstawie danych OIK

Liczba interwencji z uwzględnieniem głównych problemów wywołujących sytuacje kryzysowe – w okresie 1.01.2009 – 30.06.2011

źródło: opracowano na podstawie danych OIK

Z przedstawionych danych wynika, że w roku 2010 z pomocy OIK skorzystało najwięcej mieszkańców gminy Mysłakowice i Jezowa Sudeckiego. W przypadku gmin Stara Kamienica i Szklarska Poręba, już w pierwszym półroczu 2011 roku z pomocy Ośrodka skorzystało tyle osób, ile przez cały okres roku 2010. Niepokojące są również informacje dotyczące rodzaju interwencji. Dane za I półrocze wskazują na tendencję wzrostową w zakresie interwencji związanej z przemocą w rodzinie (118 w stosunku do 119 za cały rok 2010 i 127 w roku 2009) oraz problemami opiekuńczo-wychowawczymi (90 w stosunku do 133 w roku 2010 i 149 w roku 2009). Ośrodek podejmuje również bezpośrednie działania w środowisku. W roku 2010 przeprowadzono 57 wywiadów interwencyjnych. Wizyty interwencyjne były wykonywane na zlecenie Policji, Sądu, kuratorów, pedagogów szkolnych, rodziny, sąsiadów. Najczęstszym powodem interwencji w środowisku były problemy związane z przemocą w rodzinie, trudnościami wychowawczymi z dziećmi, uzależnieniami (m.in. od alkoholu, narkotyków, Internetu,).

3. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2012-2014.

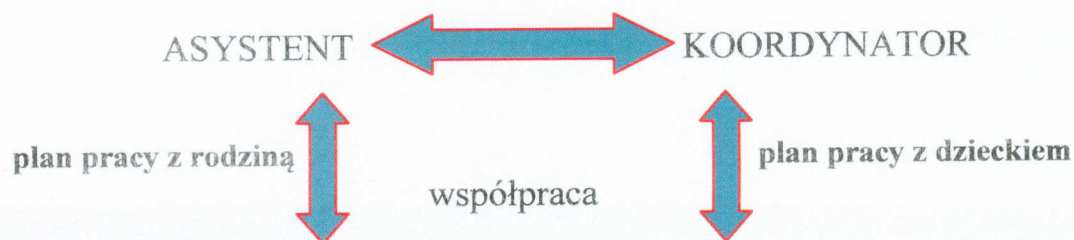
3.1. Założenia programowe.

Podstawą prawną opracowania i realizacji Programu jest art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.), zgodnie z którym „do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Ustawa kładzie główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, na wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka. W przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców uruchamia się system pieczy zastępczej tj. zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom. Piecza zastępcza ma zatem charakter okresowy a jej celem jest wsparcie rodziny dysfunkcyjnej do czasu wyeliminowania tej dysfunkcji. Tak rozumiana piecza wymaga ścisłej współpracy Gminy i Powiatu.

WSPÓŁPRACA

Powiat koordynator pieczy zastępczej

Gmina asystent rodziny biologicznej

rodzina biologiczna

rodzina zastępcza

Podkreślenia wymaga fakt partycypacji gmin w kosztach pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w rodzinie zastępczej:

- 10 % w pierwszym roku pobytu,
- 30 % w drugim roku pobytu,
- 50 % w trzecim i następnych latach pobytu.

Celem Programu jest wypracowanie takiego modelu realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej, który dzięki zaproponowanym działaniom i rozwiązaniom zachęci do tworzenia oraz rozwoju rodzinnych form opieki. Wsparcie określone w niniejszym Programie skierowane jest do dzieci z rodzin zamieszkujących na terenie powiatu jeleniogórskiego, który swym zasięgiem działania obejmuje: miasta - Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarską Porębę oraz gminy - Mysłakowice, Janowice Wielkie, Jezów Sudecki, Podgórzyn i Starą Kamienicę.

3.2. Cel główny i cele szczegółowe Programu.

CEL GŁÓWNY:

ROZWÓJ RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE JELENIOGÓRSKIM.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Utworzenie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej

- Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie ze standardami określonymi w ustawie
- Zapewnienie odpowiedniej jakości pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zapewnienie właściwych warunków lokalowych, technicznych i organizacyjnych, w tym jasnych i precyzyjnych procedur postępowania oraz współpracy
- Włączenie do pracy w Zespole specjalistów, m.in. psychologa, prawnika, pedagoga

Realizator: Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Termin: 2012-2014

2. Podjęcie działań umożliwiających powstawanie nowych rodzin zastępczych

- Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym
- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej
- Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej
- Określanie limitu rodzin zawodowych na dany rok:
9 rodzin zastępczych zawodowych w roku 2012
5 rodzin zastępczych zawodowych w roku 2013
5 rodzin zastępczych zawodowych w roku 2014

Realizator: Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Termin: praca ciągła

3. Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego

- Zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby
- Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych
- Działania mające na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych
- Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego oraz innej pomocy specjalistycznej np. psychologicznej, pedagogicznej
- Zmiana pozycji rodzin zastępczych (partnerzy), poprzez zachęcenie do współpracy grupy złożonej z przedstawicieli wszystkich typów rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie, w celu konsultowania wewnętrznych procedur i zasad przyznawania świadczeń fakultatywnych, polityki kształtowania poziomu wynagrodzeń przysługujących rodzinom zawodowym, potrzeb dotyczących wolontariatu, grup wsparcia itp.
- Aplikowanie o środki zewnętrzne, w tym w ramach rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Realizator: Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Termin: praca ciągła

4. Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji (m.in. szkoły, Policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, sądów), które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną w celu wspomaganie rodziny w działaniach na rzecz poprawy jej sytuacji

- Określenie procedury współpracy, w tym formy wymiany informacji

Realizator: Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Termin: praca ciągła

5. Reorganizacja Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie

- Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia liczby wychowanków do 30, poprzez:
 - ograniczenie liczby kierowanych do Domu dzieci
 - zapewnienie opieki i wychowania w rodzinach zastępczych

Realizator: Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie, Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze

Termin: do końca 2012 roku

3.3. Ewaluacja i ocena realizacji Programu.

- Przedstawianie przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej corocznego sprawozdania z efektów pracy Organizatorowi Rodzinnej Pieczy Zastępczej
- Przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy w zakresie pieczy zastępczej przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej
- Składanie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pomocy społecznej.

ZAKOŃCZENIE

Z obowiązującej od 01 stycznia 2012 roku ustawy, wynika szereg założeń i nowych kierunków rozwiązań, wśród których do najistotniejszych należą:

- przejście zadań pieczy zastępczej z ustawy o pomocy społecznej do systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej
- zmiana pozycji rodzin zastępczych – partnerzy
- możliwość kreowania i aktywizowania środowiska rodzin zastępczych
- możliwość wpływania na pracę z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej - asystent rodziny oraz praca z rodziną biologiczną przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
- oddzielenie procedury administracyjnej przyznawania świadczeń od pracy socjalnej
- położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka
- dalszy rozwój placówek wsparcia dziennego – świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, w których specjaliści (psycholog, pedagog) pomagają dziecku i współpracują z jego rodzicami
- wprowadzenie i wzmocnienie, w ramach profilaktyki, działań asystentów rodziny, których zadaniem jest prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną mającą trudności w prawidłowym funkcjonowaniu
- doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji (m.in. szkoły, Policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, sądów), które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną w celu wspomagania rodziny w działaniach na rzecz poprawy jej sytuacji
- dalszy rozwój rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zaproponowanie rozwiązań, które zachęciłyby do tworzenia takich form pieczy
- zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej lub osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego
- nowa definicja rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, uwzględniająca stopień pokrewieństwa dziecka (dziadkowie i rodzeństwo dziecka).

Przepisy ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym – kładzie się główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka. W drugim – zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza jest zadaniem Powiatu, stąd

Program, którego głównym celem jest jej rozwój, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych form opieki. Założony - w okresie programowania - limit rodzin zastępczych zawodowych wynika z analizy danych przedstawionych w Programie oraz potrzeby związanej ze zmniejszeniem liczby miejsc w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie.